

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 35. Impedimentum criminis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

CAPUT XXXV.

Impedimentum criminis.

269 **I**mpedimentum criminis potest contingere quadrupliciter. Primo, solo homicidio. Secundo, solo adulterio. Tertio, homicidio simul concurrente cum adulterio. Quarto, adulterio simul concurrente cum matrimonio de presenti cum adultero vel adultera.

267 Primo itaque solum homicidium, seu occisio unius conjugum, ex machinatione, seu conspiratione alterius conjugis cum tertia persona, matrimonium ejus ambiente, tamen nullum adulterium inter ejusmodi personas intervenerit, matrimonium inter eas dirimit. Ita ex Concilio Triburicensi Cælestinus III. cap. laudabilem de convers. infidel. ubi sic: *interrogasti de Saracenis, qui, dum in captivitate essent, quarundam Christianarum viros, earum insidii & machinationibus occiderunt, usum, quia postea per ipsas ad fidem Christianam conversi sunt, eas de jure possint accipere in uxores? Hic Triburicensis Concilii regulam contenti sumus, asserentis, quod si in mortem ipsorum multitudine fuerint machinate, licet earum studio ad fidem accesserint; tamen nec eis adhaerere debent; nec sunt, si adhaeserint, etiam tolerandi. Cum tale damnum tali lucro Ecclesia compensare non velit. Ibi profecto nulla fit adulterii mentio, nec intentionis cum illis contrahendi. Sufficit proinde occisio mariti, ex conspiratione uxoris matrimonium cum occisore ambientis machinata; nec requiritur occisio ab uxore physice perpetrata, sed sufficit moraliter procurata consilio, mandato, &c. Non sufficit tamen occisio attentata, sed requiritur perfecta. Et si uxor occisionem quidem mandaverit, sed mandatum ante executionem revocaverit, mandati-que revocationem significaverit, tunc non est causa efficax mortis, nec proinde obnoxia est impedimento. Uti nec in casu quo mariti occisionem non procuravit, sed post factum solum ratificavit. Quia ad impedimentum canones requirunt procuracionem, seu machinationem, non solum ratificationem. Ita Glossa ad citatum cap. laudabilem, & ad can. si quis vivente 31. q. 1. Nec dubium, valere matrimonium cum mariti occisore contractum, si uxor occisionem non procuraverit, sed aliunde acciderit. Quia, ut Cælestinus addit ibidem, cum tales non procuraverint virorum interitum defunctorum, matrimonium inter hujusmodi personas (dictorum scilicet virorum uxores, & occisores qui eos prælio occiderunt) potest contrahi.*

271 Denique impedimentum dirimens non contrahit, qui suam, vel alterius conjugem occidit, ut possit matrimonium contrahere cum ipsius superlito, quæ homicidii particeps non fuit, nec adulterium cum ipso commisit. Quia Canones, hoc impedimentum statuunt, ad illud contrahendum requirunt, quod conjux superstes, vel occisionem compartis defunctæ procuraverit, vel cum occisore adulteraverit.

272 Secundo, adulterium solum, id est absque homicidio, matrimonium inter adulteros dirimit, quando factum est cum promissione, quæ adulter adulteræ promittit matrimonium post mortem alterius conjugis. Tunc enim ne quidem post mortem alterius conjugis matrimonium inter ipsos subsistere potest, cap. propositum, cap. super hoc, & cap. significasti de eo qui duxit in uxorem, quam polluit per adulterium.

273 Quod si quis, uxore vivente, fide datâ, promissit aliam se ducturum, vel cum ipsa de facto contraxit, si nec ante, nec post (legitimo ejus superlito) cognovit eandem: quamvis utrique ipsorum...

graviter deliquerint... non est tamen matrimonium, quod cum ea contraxit post uxoris obitum, dirimendum, inquit Gregorius IX. cap. si quis, eodem tit.

Similiter si quis uxorem alterius adulterio polluit, absque promissione matrimonii, cum ipsa post mortem conjugis contrahendi, matrimonium cum ipsa, post ipsius mortem contractum, validum est, cap. significasti supra. Tamen enim contrarium primâ fronte innuere videatur canon nullus 31. q. 1. & canon illud verò ibidem, prohibentes, ne ullus ducat in conjugium, quam prius polluit per adulterium: hanc tamen prohibitionem Glossa ibidem rectè monet restringendam ad tres casus: nempe si vivente marito dederit ei fidem, quod si maritus promoveretur, eam duceret. Vel si alter in mortem mariti cum effectu machinatus est. Vel si publicè eam duxit. Alias mortuo viro, cum quo verum connubium fuit, fieri verum connubium potest, cum quo prius adulterium fuit, inquit Augustinus l. i. de nupt. & concupisc. c. 10.

Nec criminis impedimentum contrahit, qui, fide adulteræ datâ, de ipsa in matrimonio ducenda, ipsam cognovit, nesciens uxorem esse alienam, sed putans esse solutam. Uti nec ille qui, uxorem habens, sibi aliam, hujusmodi rei inficiam, matrimonio copulavit. Sic enim habetur citato cap. propositum, & cap. veniens eod. tit.

Nec denique (secundum plerosque Doctores) criminis impedimentum contrahitur ab eo, qui, fide datâ de matrimonio cum ipsa post mariti mortem contrahendo, uxore ipsius abutitur absque effusione seminis intra vas, vel cum ea taliter polluta in marito vivente de facto contrahit. Quia canones hoc impedimentum statuunt, ab ipsi loqui censentur de adulterio profecto. Quale non est absque seminis intra vas effusione. Ad verum enim & perfectum adulterium tria requiruntur, 1.º ut matrimonium sit legitimum. 2.º ut adulter & adultera noverint conjugem esse superlitem. 3.º ut semen intra vas naturale fundatur. Quia alias non fiunt una caro.

Tertio, homicidium cum adulterio concurrente, matrimonium cum adultero vel adultera contrahendum dirimit, tamen contrahentium alter non fuerit homicidii conscius, nec particeps, dummodo homicidium ab altero commissum fuerit eo fine ut cum altero conjugis superlitem matrimonium contraheret. Ita enim Doctores colligunt ex cap. super hoc de eo qui duxit, &c.

Quarto, adulterium concurrentis cum matrimonio de presenti cum adulteri complice, vivente adhuc ipsius conjugis, dirimit matrimonium istius adulteri cum adultera, etiam post mortem ipsius conjugis. Ideoque Titius, qui uxore sua vivente Cajam adulterio polluit, cum eaque matrimonium (licet invalidum) de presenti contraxit, non potest legitimam cum Caja matrimonium inire, etiam post mortem legitimæ uxoris suæ, cap. ex litterarum, cap. cum haberes, & cap. si quis eod. tit. Ad istud tamen impedimentum necesse est quod uterque, adulter scilicet & adultera, conscius fuerit prioris matrimonii, cap. propositum, & cap. veniens eod. Necesse quoque est, quod prius matrimonium validum fuerit. Si enim invalidum fuerit, impedimentum non incurritur, cap. significasti eod. Videri potest S. Raymundus l. 4. Summæ fol. 546.

CAPUT XXXVI.

Impedimentum disparitatis cultus.

Per cultus disparitatem hæc intelligitur diversitas religionis, non qualis est inter Catholicum & hæreticum, sed qualis est inter baptizatum & non baptizatum. Et certum est baptizatorum cum non